

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.493/2021/4.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi jogi képviselő neve ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt felperes (felperes címe) felperesnek – a alperesi ügyvédi iroda neve (alperesi jogi képviselő címe; ügyintéző: alperesi jogi képviselő neve ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. május 18. napján meghozott 63.P.21.609/2019/43. számú ítélete ellen a felperes részéről 44. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, a marasztalási tőkeösszeget 3.563.720 (hárommillió ötszázhatvanháromezer-hétszázhusz) forintra, az 1.820.000 (egymillió nyolcszázhuszezer) forint kamattételt 2.020.000 (kétmillió huszezer) forintra felemeli, a felperes által fizetendő perköltség összegét 260.000 (kétszázhatvanezer) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az elsőfokokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 20.000 (huszezer) forint másodfokú részperköltséget.

Kötelezi az alperest fizessen meg az államnak külön felhívásra 16.000 (tizenhatezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket, míg a további le nem rótt 108.800 (egyszáznyolcezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes néhai házastársa 2013. június 28. napján munkavégzés közben balesetet szenvedett oly módon, hogy az alperes munkavállalója villástargoncával való rakodást megszakítva kiszállt a targoncából, azonban annak rögzítőfékét nem kapcsolta be és az a néhai felperes felé gurult, a munkagép hátsó kereke a jobb lábát maga alá gyűrte. A felperes néhai házastársa is - mint volt I. rendű felperes - pert indított ezen balesettel okozati

összefüggésben bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni kára megtérítésére, a felperes - akkor még II. rendű felperesként - hozzátartozói nem vagyoni kárigényt érvényesített.

A peres eljárás alatt hunyt el az I. rendű felperes, a házastársa a jelen felperes, mint jogutód is érvényesíti az egyes kárigényeket.

[2] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta a keresetet.

[3] Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.363.720 forintot és ezen összegből 1.820.000 forint után 2013. június 28-tól, 287.500 forint után 2015. november 15-től, 285.000 forint után 2015. november 1-től, 66.420 forint után 2013. augusztus 1-től, 544.800 forint után 2013. december 1-től, 360.000 forint után 2014. január 15-től számított késedelmi kamatait, valamint az államnak 122.100 forint eljárási illetéket és 79.550 forint szakértői díjat. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 270.000 forint perköltséget. Megállapította továbbá, hogy 284.900 forint eljárási illetéket és 185.613 forint szakértői díjat az állam visel. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 345. § (1) bekezdése és 348. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes néhai házastársát ért baleset bekövetkezésért az alperesi munkavállaló volt a felelős, így az alperes a Ptk. 355. § szerint köteles a néhai és a jelen felperest ért károk megtérítésére. A perben kirendelt szakértő véleményét, mint aggálytalant az ítélezése alapjául elfogadta és ennek alapján határozott a per tárgyát képező vagyoni és nem vagyoni károkról. Ezen belül a háztartási kisegítő címén előterjesztett igényt jogalapjában 2014. júniusáig napi 3 órában megalapozottnak tartotta. Megállapította, hogy a néhai a kórházi hazabocsátásától kezdődően lakóhely az otthonában tartózkodott, ahol a háztartási munkákat a felperes végezte. Figyelembe vette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a néhai korábban csak hétfőként vehetett részt a háztartási munkákban, mivel városban dolgozott. Az általa ténylegesen elvégzett feladatokat a felperes a szakértői véleményen túl egyéb úton nem bizonyította, így a követelést eltúlzottnak találta és a Pp. 206. § (3) bekezdésre figyelemmel 2013. júliustól 2014. júniusig 12 hónapra havi 30.000 forint alapján összesen 360.000 forintot ítélt meg középátlagos kamatfizetési kezdő időponttal. Az elsőfokú bíróság eltúlzottnak találta a felperesnek a néhai férje után érvényesített 4.000.000 forint kárigényét, mivel ilyen mértékű hátrányt, amelynek kompenzálására a nem vagyoni kártérítés hivatott, nem tárt fel. Az elsőfokú bíróság értékelte a balesetben a sérülést, amellyel összefüggésben kórházi kezelésre, műtetre szorult, 8 hétig fekvőgipszben volt, majd mozgásában 1 évig korlátozott volt, a hosszantartó, elhúzódó gyógyulás pedig csonttritkuláshoz vezetett. Ugyancsak a sérüléssel összefüggésben jobboldali bokaizület mozgáskorlátozottsága állt fenn és a csontfelritkulás miatt közepes mértékű maradandó testi fogyatékoság, amelyek mindösszesen 30%-os baleseti munkaképesség csökkenést eredményeztek. Rögzítette, hogy a néhai családfenntartóként 1 évig nem tudta ellátni a munkáját, a házastársa segítségére szorult, a mindennapi élete fájdalommal kísért volt és korlátozottá vált. Mindezeket mérlegelve a felperesnek a néhai férje után érvényesített nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 forintban állapította meg. A felperes hozzátartozói jogon érvényesített nem vagyoni kártérítése körében a szakvélemény alapján azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szorongása, alvászavara összefüggésben áll a baleset bekövetkezésével, férjének időközbeni elvesztésével. Ugyanakkor ez utóbbi kettőt egymástól élesen nem lehetett különválasztani. Az elsőfokú bíróság akként értékelte, hogy a felperesnél

a balesettel okozati összefüggésben álló szorongás jóval csekélyebb mértékű lehetett, mint a férje elvesztése miatt kialakult fájdalom és a kettő nem is mérhető össze. Értékelté, hogy a balesettel összefüggésben a mindennapi élete elnehezült a felperesnek, akinek az édesanyja ápolása mellett majd 1 évig a férjét is gondoznia kellett. Mindezen hátrányok kompenzálására 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott, figyelemmel arra is, hogy a felperes 38,3%-ban lett pernyertes és teljes személyes költségmentességben részesült.

[4] Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy nem vagyoni kártérítés címén, mint a néhai jogutódja javára megítélt összegnek 2.000.000 forintra, a hozzátartozói jogon előterjesztett nem vagyoni kártérítés címén megítélt tőkeösszegnek 1.000.000 forintra, míg a háztartási kisegítő címén megítélt tőkeösszeg 720.000 forintra történő felemelését kérte. A perköltség összegét is megváltoztatni kérte, a fellebbezés elbírálása függvényében a tényleges pernyertesség-pervesztesség arányában kért rendelkezést az elsőfokú perköltségről is. Rögzítette, hogy a balesetet elszenvető, jelen felperes férje a peres eljárás során elhunyt, így az ő személyes szakértői vizsgálata emiatt már nem is történhetett meg, míg a II. rendű felperes vizsgálatára oly időben került sor, amikor a gyász feldolgozása zajlott. A nem vagyoni kártérítés címén megítélt tőkeösszegeket méltánytalanul alacsonynak és a károkori ár-, értékviszonyokkal összhangban nem állónak tartotta. Hangsúlyozta, hogy a balesetet megelőzően a férje aktív fizikai munkát végző, egészséges családfenntartó volt és az egy éves táppénzt követően munkaképességszökkenése mellett tovább kellett fizikai munkásként az építőiparban dolgoznia az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig. A baleset után jelentős fájdalmai voltak, csontritkulása alakult ki, munkáját erőmegfeszítéssel tudta ellátni, mivel terhelhetősége csökkent. Fájdalommal élt, ami lelkileg is megviselte. Utalt a tanúvallomásokra, a 2013. évi ár- és értékviszonyokra, továbbá több bírósági határozatra, amelyek alátámasztják, hogy a megítélt tőkeösszeg nem alkalmas a néhait a baleset következtében ért károsodások, életviteli hátrányok kompenzálására. A hozzátartozói jogon előterjesztett nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét is méltánytalanul alacsonynak tartotta. Megítélése szerint figyelembe kellett volna venni, hogy ő gondozta a néhait, ami fizikálisan és lelkileg is nehézséget jelentett, támaszt nyújtott a néhai férjének, egyebekben a napi terhek súlyával is meg kellett küzdenie és mindezen hátrányok a férje haláláig nyomasztották. Álláspontja szerint attól függetlenül kellett volna megítélni az általa elszenvedett hátrányokat, hogy mindamellett az édesanyját is gondozta, kizárólag a néhai férje által elszenvedett balesetből eredően a rá nehezedő fizikális, pszichés életviteli terheket kellett volna együttesen értékelni, és mérlegeléssel a károkori ár-, értékviszonyok alapulvételével megítélni a terhek kompenzálására reálisan arányos összegű nem vagyoni kártérítést. Bírósági határozatokra utalással 1.000.000 forintra kérte a marasztalási tőkeösszeg felemelését. A kamat fizetési kötelezettséget, annak kezdő időpontját és mértékét fellebbezéssel nem támadta. A háztartási kisegítő címén megítélt összegnél álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul vette figyelembe, hogy megelőzőleg a néhai mennyit segített a háztartási munkában, mivel jelen kereseti igény azért merült fel, mert a néhainak a baleseti sérülései miatt 12 hónapon át, napi 3 órában háztartási többletmunkák álltak elő. Hivatkozott a csatolt árlistára. A háztartási kisegítő tevékenység óradíját az elsőfokú eljárásban meghatározotthoz képest módosította akként, hogy napi 3 óra többlet házimunkára 2000 forint megtérítését kérte. Rámutatott, hogy ennek a házimunkának, többlettehernek nincs köze ahhoz, hogy a baleset előtt mennyit segített a néhai a háztartási munkákban, s nem az általa a baleset előtt elvégzett feladatokról van szó, ugyanis ez a baleset utáni házimunka, többletteher kizárólag a néhai baleset utáni állapotával összefüggésben merült fel 12 hónapon át, napi 3 órában, mely többlet házimunkát

a felperes végzett el. Tehát 12 hónapon át, napi 3 órára 2000 forinttal számolva kérte a tőkeösszeg 720.000 forintra felemelését, a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontjának és mértékének változatlanul hagyása mellett.

[5] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és költségigényt is előterjesztett. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen mérlegelve hozta meg érdemben helyes döntését. Hivatkozott a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperest terhelő bizonyítási kötelezettségre. Eseti döntésekből kiemelve a felperes követelését már eleve eltúlzottnak minősítette. Utalt arra, hogy a felperes nem jelölt meg egyetlenegy vagyoni előnyt sem, és melyekre a baleset következtében tett szert a káronszerzés tilalmába ütközik. Álláspontja szerint a felperes többlettényállást nem bizonyított és a háztartási kisegítő címén megítélt összeg nem megalapozott, mivel ez felperes házastársi kötelezettsége, illetőleg maga is otthon volt ápolási jogcímen édesanyja gondozása révén. „A bíróság nem bizonyít hivatalból, alperestől pedig nem lehet minden bört lehúzni. A meghallgatott felperesi tanúk mindegyike érdekelt volt, ill. hozzátartozó, tőlük elfogulatlan tanúvallomás nem várható el.”

[6] A fellebbezés részben alapos.

[7] Az ítéltábla a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján, a felek tárgyalás tartása iránti kérelme hiányában, tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést, és az elsőfokú ítélet megalapozottságát, a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint a fellebbezési kérelemhez kötötte.

[8] Az elsőfokú ítélet ellen kizárólag a felperes élt fellebbezéssel, és fellebbezéssel támadott a nem vagyoni károk és a háztartási kisegítő költségének összege volt. Az ítéltábla ezért ehhez kötötte, kizárólag az összecszerűség körében és e tekintetben is a fellebbezési kérelem korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát.

[9] A felperes nem vagyoni kárigényt egyrészt a balesetben sérült férje jogutódjaként, másrészt hozzátartozóként érvényesített. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg és mérlegelte mindazon a balesettel okozati összefüggésben elszenvedett sérüléseket és ennek folytán a balesetet megelőző állapothoz képest fennállt hátrányokat, az életvitelbeli nehezítettségeket, amelyek a néhait az élete végéig érték és amelyek így mintegy öt évig álltak fenn. Mindezek kompenzálására a baleset időpontjában érvényesült ár- és értékviszonyok alapján az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés arányos, annak felemelésére az ítéltábla nem látott kellő indokot.

[10] A felperes által hozzátartozói jogon érvényesített nem vagyoni kártérítés mértéke tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontját nem osztotta maradéktalanul az ítéltábla. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg mindazon hátrányokat, amelyek a

felperest, mint hozzátartozót érték a férje balesetével okozati összefüggésben. A baleset időpontjában érvényesülő ár- és értékviszonyokra is figyelemmel a másodfokú bíróság megítélése szerint 500.000 forint az a kompenzáció, amelynek megítélése indokolt. Ennél alacsonyabb összeg megállapítása súlytalanná tenné a nem vagyoni kár jogalapjának a fennállását. A felperes által érvényesített 1 millió forintot ugyanakkor nem tartotta indokoltnak, tekintettel arra is, hogy a hátrányok, amelynek kompenzálását szolgálja a nem vagyoni kártérítés, meghatározott ideig, mintegy öt évig álltak fenn. Ezért az ítéltábla 500.000 forintra és kamatára emelte fel a felperest hozzátartozói nem vagyoni kártérítését.

[11] Háztartási kisegítő költségére az elsőfokú bíróság egy évre havi 30.000 forinttal összesen 360.000 forintot ítélet meg. A felperes a fellebbezésében havi 60.000 forinttal összesen 720.000 forintra kérte felemelni e vagyoni kártérítést. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg tényként, hogy a balesetet megelőzően a néhai városban dolgozott, ezért csak hétvége vehetett részt a háztartási munkákban. Ebből következően a balesetet megelőzően a háztartási munkákat alapvetően felperes végezte. A néhainak a balesetet követő mintegy egy éves időtartamban a háztartási munkákban fennállt, orvosszakértői véleménynel alátámasztott nehezítettsége, így kisegítő igénybevételére szorultsága mintegy napi három órában megteremti a háztartási kisegítő költség, mint vagyoni kára jogalapját, azonban annak összepszerűségének megállapításakor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a balesetet megelőzően milyen volt a családi munkamegosztás, a néhai mennyiben vett részt a háztartási munkákban. A háztartási kisegítő költségében felmerült kárként ugyanis a néhainak a háztartási munkából a balesettel összefüggő kiesése miatt felmerülő, az ő korábbi háztartási tevékenységét helyettesítő személy tevékenységének az ellenértéke vehető figyelembe. Ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a balesetet megelőző állapothoz, családi munkamegosztáshoz képest ítélte meg a változást, és az ekként mutatkozó többletköltséget vette figyelembe. A vagyoni kár felmerülésekor ár- és értékviszonyokra is tekintettel az elsőfokú bíróság kellő súllyal értékelte e körben a bizonyított tényeket, ezért az általa megállapított összepszerűség felemelésére kellő indokot nem látott a másodfokú bíróság.

[12] A fentiek kifejtésével az ítéltábla a Pp. 256/A. § (6) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, a marasztalási tökeösszeget és a nem vagyoni kártérítést magában foglaló kamattételt felemelte 200.000 forinttal és ezzel arányosan leszállította a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét. Az elsőfokú bíróságnak a le nem rótt kereseti illeték és állam által előlegezett szakértői díjról történt ítéleti rendelkezést nem érintette, mert a módosult marasztalási összeg alapján is lényegében arányosan, a pernyertesség pervesztesség arányára tekintettel határozott arról az elsőfokú bíróság. Mindezt meghaladóan az ítéletet helybenhagyta.

[13] A felperes fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért a másodfokú perköltségről az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott. A felperest és az alperest is ügyvéd képviselte a fellebbezési eljárásban, amellyel a 32/2003.(VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés szerinti ügyvédi munkadíj merült fel, amelyet a kifejtett tevékenységgel arányosan, arra is figyelemmel állapított meg a másodfokú bíróság, hogy tárgyalás tartására nem került sor. A felperes és az alperes e költségének az elszámolásával az

ítéltábla a nagyobb részben pervesztes felperest kötelezte az alperes javára másodfokú részperköltség megfizetésére.

[14] A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság a pernyertesség pervesztesség aránya alapján a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1), (2) bekezdés és 14. § értelmében rendelkezett.

Budapest, 2021. október 28.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó s.k.
Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár
bíró